SPOLEČNÝ ZPRAVODAJ ŽĎÁRSKÝCH FARNOSTÍ

VÁNOCE 2021

Vánoce 2021

Jednou před vánočními svátky jsem se pozorně díval do novin, jejich příloh i do nejrůznějších časopisů, sledoval jsem televizi a internet a musím uznat, že se tématu „Vánoce“ věnovaly neuvěřitelně pečlivě.

Objevil jsem, jaké dárky a za kolik jsou zrovna v kurzu, čím se dá zaručeně potěšit nebo přinejmenším nezarmoutit, jaké jsou *zcela nové* nebo naopak *neuvěřitelně staré* vánoční zvyky, a v časopisech jsem viděl množství lákavě vypadajících pokrmů a receptů na ně. Pár dnů před Štědrým dnem jsem se ráno při holení dozvěděl z hlavních rozhlasových zpráv konečně výjimečně radostnou novinu: Zlevnili kapry!

Stále jsem čekal, že se někde objeví aspoň zmínka o vnitřním smyslu Vánoc, proč vlastně podstupujeme všechny přípravy, co se chystáme slavit...

Slova „vánoční příběh“ zadaná do internetového vyhledávače nabídnou přes šest milionů různých odkazů, anglický ekvivalent „Christmas Story“ jich vyhledá více než dvě miliardy. Přesto je vánoční příběh jen jeden.

Vánoce jsou dobou,
kdy máme pochopit, prožít a oslavit,
že Bůh je láskyplný a štědrý,
že je nám blízko
a že nás obdaroval tím nejcennějším, co měl.

Přeji vám všem požehnané Vánoce

+ Vojtěch Cihlář

Milí přátelé, bratři a sestry,

se zájmem i s pohnutím jsem sledoval apoštolskou cestu papeže Františka na Kypr a do Řecka. Kolik podnětů přinesla každá etapa této adventní cesty. Při setkání s migranty je ujistil: „Jsem tu, abych vám řekl, že jsem vám nablízku, a řekl vám to ze srdce.“

Později papež citoval slova, která na stejném místě pronesl konstantinopolský patriarcha Bartoloměj před pěti lety: *„Ten, kdo se tě bojí, se ti nepodíval do očí. Ti, kdo se vás bojí, neviděli vaše tváře. Ti, kdo se tě bojí, neviděli tvé děti. Zapomínají, že důstojnost a svoboda překonávají strach a rozdělení. Zapomínají, že migrace je problémem celého světa.“*

Je symbolické, že Pán Ježíš hned na začátku svého pozemského života zakusil dva hluboce rozdílné postoje: víru a něžnou lásku Panny Marie a bezpečí, které mu skýtala odvaha svatého Josefa. A na druhé straně také lhostejnost lidí, krutost vládce a z toho plynoucí chudobu uprchlíka. Vánoce nás přímo ponoukají, abychom se učili postoji Panny Marie, jinak nám hrozí, že ztvrdne srdce i nám. Skleněné baňky a kanadské jedle nás samy o sobě ničemu nenaučí!

Císař Augustus přišel a odešel. Podobně Herodes, přišel a odešel… stejně tak Pilát a mnozí další. Ale Kristus přišel, aby s námi zůstal navždy. A v tom je naše radost a síla.

Učí nás žít a sám se chce stát naším životem.

Přejeme Vám všem požehnané Vánoce. Našemu městu i naší zemi pokoj a mír.

P. Vladimír Záleský, P. Blažej Hejtmánek

FARNOST SVATÉHO PROKOPA
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU I

Roráty v adventu:

- Pondělí 29. listopadu – čtvrtek 23. prosince:
  Denně kromě neděle rorátní mše svatá v 6:30, v sobotu v 7:30 se světelným průvodem.

Svátost smíření:

- Pondělí 20. prosince: 9:00–12:00, 14:00–18:00 (více zpovědníků).
- Čtvrtek 23. prosince: 16:00–18:00.

Mše svaté o Vánocích:

- **Pátek 24. prosince – Štědrý den:**
  16:00 Vigilie slavnosti Narození Páně pro rodiče s dětmi (dětská schola).
  22:00 Slavná mše svatá.
- **Sobota 25. prosince – Narození Páně:** 7:30, 10:00 slavná a 18:00.
- **Neděle 26. prosince – svátek svaté Rodiny:** 7:30, 10:00 a 18:00.
  Ranní mše svaté s obnovou manželských slibů.
- **Pátek 31. prosince – sv. Silvestra:**
  16:00 Mše svatá na poděkování za uplynulý rok a s prosbou o požehnání.
- **Sobota 1. ledna 2022 – Matky Boží, Panny Marie**: 7:30, 10:00, 18:30.
- **Neděle 2. ledna 2022 – 2.neděle po Narození Páně:** 7:30, 10:00 a 18:00.
- **Čtvrtek 6. ledna 2022 – slavnost Zjevení Páně:**
  8:00 a 18:00 Mše svatá s žehnáním vody, kadidla a křídy.
- **Neděle 9. ledna 2022 – svátek Křtu Páně:** 7:30, 10:00 a 18:00.

V ostatní dny platí obvyklý pořad bohoslužeb. Vzhledem ke stávající epidemické situaci nejsou vyloučeny změny pořadu bohoslužeb!

FARNOST NANEBEVZETÍ PANNY MARIE
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU II

- **<u>Neděle 19. 12. – 4. neděle adventní:</u>**
  Od 14:30 do 17:00 předvánoční svátost smíření.
- **<u>Pátek 24. 12. – Štědrý den:</u>**
  21:00 Vigilie slavnosti Narození Páně („půlnoční“).
  František Kolařík: Pastýřská mše F Dur (chrámový sbor Fons s doprovodem orchestru žáků ZUŠ).
- **<u>Sobota 25. prosince – slavnost Narození Páně:</u>**
  9:00 Mše svatá. *(Vánoční zpěv lidu).*
  Od 14:00 do 16:00 jsou otevřeny bazilika a Zelená hora pro veřejnost.
- **<u>Neděle 26. prosince – svátek svaté Rodiny:</u>**
  9:00 Mše svatá s obnovou manželských slibů a modlitbou za rodiny.
  Od 14:00 do 16:00 je otevřena Zelená hora pro veřejnost.
- **<u>Pondělí 27. prosince – svátek sv. Jana Evangelisty:</u>**
  17:15 Mše svatá s žehnáním svatojánského vína.
- **<u>Pátek 31. prosince – sv. Silvestra:</u>**
  23:00 Mše svatá s poděkováním za uplynulý rok a prosbou za nový rok v poutním kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře.
- **<u>Sobota 1. ledna 2022 – slavnost Matky Boží, Panny Marie:</u>**
  9:00 Mše svatá. *Světový den modliteb za mír.*
- **<u>Neděle 2. ledna 2022 – 2. neděle po Narození Páně:</u>**
  9:00 Mše svatá.
- **<u>Čtvrtek 6. ledna 2022 – slavnost Zjevení Páně:</u>**
  17:15 Mše svatá s žehnáním vody, kadidla a křídy.
- **<u>Neděle 9. ledna 2022 – svátek Křtu Páně:</u>** 9:00 Mše svatá.

V ostatní dny platí obvyklý pořad bohoslužeb. Vzhledem ke stávající epidemické situaci nejsou vyloučeny změny pořadu bohoslužeb!

DOPROVODNÉ KULTURNÍ PROGRAMY OBOU FARNOSTÍ

Čtvrtek 16. až neděle 19. prosince, Městské divadlo

Ostrov pohody 2021

Akce proběhne, bude-li to možné, s ohledem na vývoj epidemie.

SOBOTA 18. 12. 2021 – MĚSTSKÉ DIVADLO

14:00 – VÁNOCE PANA SOVY – Nikdo nechce být sám. Natož na Vánoce. Ale co dělat, když je stromeček nastrojený, dárky nachystané a hosté nikde. (Studio Damúza, o.s.p., Praha)

15:00 – ZAPOMENUTÁ POHÁDKA – Pohádkový příběh o jednom království, kde nakonec zvítězí dobro nad zlem, štěstí nad neštěstím, chytrost nad hloupostí... (Teátr Pavla Šmída, Hosín)

16:00 – TŘI PRASÁTKA – Pohádka žonglérská, pohádka drsná, pohádka o životě prasečím, který vůbec není pohádkový. Nazdar!!! Teda chrocht!!! (Kejklířské divadlo Vojty Vrtka, Doudleby)

17:00 – PRINCEZNA NA HRÁŠKU – Není snadné najít kamaráda, ještě horší je, když kluk hledá kamarádku, a nejhorší je, když citlivý princ hledá citlivou princeznu a k tomu má přísnou maminu a tatínka. (Divadlo Koráb, Brno)

NEDĚLE 19. 12. 2021 – MĚSTSKÉ DIVADLO

14:00 – VYROB SI BETLÉM –Tvořivá dílna ve foyer divadla s výrobou postaviček do betléma, který si odnesete s sebou domů. (Dobrovolníci Ostrova Pohody)

15:00 – ZLATOVLÁSKA –Dvě kuchtičky na zámku uvaří pohádku o chytrém Jiříkovi, mluvících zvířátkách a zlatovlasé panně. Autorské zpracování známého příběhu K. J. Erbena O Zlatovlásce. (Divadlo Liberta, Praha)

16:00 – EKOPOHÁDKA O LEDNÍM MEDVÍDKOVI – Příběh ledního medvídka, který neposlouchal rodiče, a proto ztratil domov. Domov je nade vše a příroda je náš život. (Divadlo Ančí a Fančí, Praha)

17:00 – VÁNOČNÍ PŘÍBĚH, ANEB CESTA DO BETLÉMA –Loutkami hraný příběh o narození Ježíška, tak jak se v Českých zemích po staletí vypráví. Adventní příběh pro celou rodinu. (Dřevěné divadlo, Nové Město na Moravě)

V sobotu vzhledem k pandemické situaci nebude ve foyer žádná dětská dílna, děti si budou moci zasoutěžit jen ve venkovních prostorech s organizací DUHA AZ, kde také bude stánek s občerstvením. Na neděli bude ve vnitřních prostorách divadla připravená tvořivá dílna s výrobou postaviček do betléma, které si potom mohou odnést domů na vystavení. Občerstvení bude opět jenom venku. Vše bude probíhat v souladu s aktuálními vládními koronavirovými opatřeními. Prosíme, dodržujte je. Děkujeme za pochopení. A hlavně: TĚŠÍME SE NA VÁS!!! www.ostrovpohody.cz.

Středa 1. prosince až neděle 2. ledna úterý – pátek 10:00–12:00 a 14:00–17:00 hodin, sobota, neděle a svátky 14:00–17:00, stará radnice

Miloš Sláma: Linoryt

Kultura Žďár společně s autorem vás zvou srdečně na výstavu linorytů v galerii na staré radnici. Každou středu bude autor pracovat přímo v prostorách výstavní síně na nové grafice, a návštěvníci tak budou moci vidět její vznik od rytí až po tisk.

Neděle 19. prosince 9:00, bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše a čtvrtek 23. prosince až neděle 26. prosince 8:00–18:00, kostel sv. Prokopa

Betlémské světlo: Zasejte pokoj – sklízejte spravedlnost

Letošní cesta skautů pro Betlémské světlo do Salcburku se uskuteční v sobotu 11. prosince a následující sobotu 18. prosince bude Betlémské světlo rozvezeno skautskými kuryry vlaky po republice. Rychlík 988 Vysočina přijede na žďárské nádraží v 7:28 hodin. V našich kostelích si pro betlémské světlo můžete přicházet také po celý Štědrý den i následující dny.

„Ukažte své skutky dobrým způsobem života, v tichosti, kterou dává moudrost. Moudrost shůry je čistá, mírumilovná, ohleduplná, ochotná dát se přesvědčit, plná slitování a dobrého ovoce, bez předsudků a bez přetvářky. Ovoce spravedlnosti sklidí ti, kdo rozsévají pokoj.“

Další informace www.betlemskesvetlo.cz.

Pátek 24. prosince v 17:15 hodin, věž kostela svatého Prokopa

Troubení koled z věže kostela svatého Prokopa

České koledy zazní v podání trubačů oděných v historických barvách města a uvedou nás do slavení vánočního tajemství.

Denně od 24. prosince 8:00–18:00 hodin, kostel svatého Prokopa
a 24.–26. prosince;1.–2. a 8.–9. ledna 9:00–17.00, kostel Nejsvětější Trojice

Návštěva kostelních betlémů

Po celou dobu vánoční bude otevřen k modlitbě u betléma farní kostel svatého Prokopa. O obou víkendech můžete navštívit také betlém ve filiálním kostele Nejsvětější Trojice na Horní ulici.

Sobota 25. prosince ve 14:30 hodin, kostel svatého Prokopa

Vánoční divadlo u jesliček v kostele svatého Prokopa

Nejen pro děti a mládež farnosti s divadelním přepisem povídky Marie Noëlové Vánoční cesta a zpěvem scholy sv. Prokopa.

Neděle 26. prosince v 17:00 hodin, bazilika Nanebevzetí Panny Marie

Koncert chrámového sboru FONS: Zpívej v čase vánočním

Na tradičním vánočním koncertu Chrámového sboru FONS „Zpívej v čase vánočním“ zazní vánoční koledy v úpravě Jiřího Temla a další skladby. Koncert doprovází Komorní orchestr ZUŠ Františka Drdly. Vstupné dobrovolné.

Pátek 27. prosince až úterý 31. prosince 10:00–15:00, Zelená hora

Komentované prohlídky na Zelené hoře (se žďárským betlémem)

Od 27. prosince do 31. prosince je možnost navštívit kostel s komentovanou prohlídkou. Poslední prohlídka začíná ve 14:00 hodin.

Úterý 28. prosince v 15:00 hodin, bazilika Nanebevzetí Panny Marie

Modlitba dětí u jesliček v bazilice

Pásmo koled a modliteb u jesliček v klášterní bazilice.

PŘEHLED NEJBLIŽŠÍCH PLÁNOVANÝCH AKCÍ

Denně od 8:00 do 18:00 hodin, kostel sv. Prokopa

Otevřený kostel

Každý den naleznete otevřený kostel k zastavení a modlitbě uprostřed shonu všedního dne. Děkujeme všem průvodcům, kteří se na hlídání kostela podílejí.

16. každého měsíce, kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

Nikodémova noc

Nikodémova noc probíhá celoročně, každého 16. dne v měsíci. 16. května je svátek sv. Jana Nepomuckého, a tak vznikla tradice této modlitby vždy šestnáctého dne v měsíci. Během trvání zimního času je adorace od 19 do 21 hodin, v letním období od 20 do 22 hodin.

K adoraci jsou zváni všichni. Každý může kdykoliv přijít a kdykoliv odejít. Aktuální seznam kostelů, ve kterých se v současné době Nikodémova noc koná, a další potřebné informace naleznete na *www.nikodemovanoc.cz*.

ŽĎÁR I: První pondělí v měsíci od 19:00, fara u sv. Prokopa
ŽĎÁR II: Druhá sobota v měsíci od 18:00, křížová chodba fary u baziliky

Modlitby matek

Společenství Modlitby matek se v klášteře schází k modlitbě obvykle každou druhou sobotu v měsíci v 18 hodin a u svatého Prokopa každé první pondělí v měsíci v 19 hodin. Zvány jsou úplně všechny maminky, babičky, kmotřičky i duchovní maminky.

Poslední pondělí v měsíci v 17:00 hodin, fara u sv. Prokopa

Misijní klubko dětí

Zveme všechny děti na společná setkání, přijímáme i nové členy.

Čtvrtek v 17:00 hodin, křesťanská školka Hvězdička

Katecheze dobrého pastýře

Scházíme se v křesťanské školce Hvězdička ve Žďáře nad Sázavou, každý čtvrtek v 17 hodin. Setkání je určené pro předškolní děti (cca od 3-6 let).

Druhá sobota v měsíci v 19:30, kostel sv. Prokopa

Večery chval

Již několik let v kostele svatého Prokopa probíhají jednou za měsíc večery chval. Hudba není pouze doprovodem modlitebního večera, ale je samotnou modlitbou. Vyzpívaná modlitba chval je tím nejkrásnějším prostředkem, který nám Bůh mohl dát, abychom s ním mohli ještě více prohloubit svůj vztah. Proto je otevřená všem.

Víkend 14. a 15. a pondělí 16. května, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého

Svatojánská pouť na Zelené hoře

V roce 2021 se hlavní pouť na Zelené hoře uskuteční, dá-li Pán, v sobotu a neděli 14. a 15. května a v den slavnosti, v pondělí 16. května.

5. až 9. července, Posázaví

Letní puťák Posázaví 2022

Začátek plánujeme na slavnost sv. Cyrila a Metoděje hned po bohoslužbách. První noc budeme spát v Sázavě, u jednoho z nejstarších českých klášterů, který založil opat sv. Prokop.

Ráno druhý den popojedeme „Posázavským pacifikem“ podél naší krásné Sázavy. Ačkoliv se budeme pohybovat jenom asi 15 km jižně od Prahy, přesto objevíme tichá místa – skrytá a divoká.

Nejvyšší kamenný viadukt v Evropě, bývalá zlatorudná štola Svatý Antonín Paduánský, Panská skála a zřícenina Včelní hrádek, posázavská stezka u Pikovic nebo soutok Sázavy a Vltavy s ostrovem sv. Kiliána... Tolik krás na malé ploše! Vracet se budeme v sobotu 9. července.

P. Vladimír

17. až 23. července, Kosovo

24. expedice mládeže – Kosovo 2022

Vztah Srbů a Albánců ke Kosovu je velmi problematický. Albánci tvrdí, že jsou potomky starověkých Ilyrů, kteří tu žili ještě před příchodem Slovanů, pro Srby je zase Kosovo kolébkou kultury, křesťanské víry a státnosti. Proto jsou vztahy mezi oběma národy stále velmi chladné. Přesto je dnes Kosovo zemí bezpečnou a pro turisty pohostinnou. Je to země nádherných hor a také nejstarších srbských monastýrů.

Visoki Dečani – místo několika zvláštností. Patří srbské pravoslavné církvi a stojí uprostřed Kosova. Je to byzantská ortodoxní stavba, a přitom ji stavěli katoličtí františkánští mniši v roce 1330.

Ze stejné doby pochází také klášter Gračanica blízko Prištiny. V kostele Svatých apoštolů v Péči žijí řádové sestry, některé takřka stoleté – a na nádvoří je nejstarší 800 let stará moruše. To vše pod dozorem jednotek KFOR. Expedice se uskuteční, dá-li Pán, od 17. do 23. července.

P. Vladimír

8. až 11. srpna, Západní Čechy

Farní pouť Skoky – Valdsasy 2022

Pokud se to podaří, rádi bychom pokračovali v našem pěším putování a navázali na místa předchozí pouti. Tedy, vycházet chceme v pondělí 8. srpna z poutního místa Navštívení Panny Marie ve Skocích. Odtud bychom překročili Slavkovský les, podivuhodný kraj s nádhernou přírodou a doputovali do Chlumu Svaté Maří. Jako mnoho další poutních míst tohoto západočeského pohraničí prožil i tento barokní areál s kostelem Nanebevzetí Panny Marie a sv. Maří Magdalény velmi pohnuté časy. Kdysi proboštství řádu Křížovníků s červenou hvězdou a jedno z nejnavštěvovanějších poutních míst v Čechách. Po druhé světové válce a nuceném odsunu německého obyvatelstva areál chátral a devastoval. V padesátých letech 20. století byl objekt bývalého proboštství přeměněn na ubytovnu budovatelů elektrárny Tisová a později byly jeho budovy využity jako depozitář. V letech 1957–1974 vykonával zdejší duchovní správu známý kněz Petr Metoděj Habáň, dominikán, filozof a spisovatel. Naši letošní pouť bychom chtěli zakončit v cisterciáckém klášteře v bavorském městě Waldsassen ve čtvrtek 11. srpna.

P. Vladimír

Diecézní fond PULS v roce 2020

Rok 2020 přinesl nejen pandemii, ale také velkorysou štědrost dárců. I přes obtížnou situaci, která zasáhla celou společnost, donátoři darovali celkem 14,5 milionů korun, což představuje nárůst o 44 % oproti roku 2019. Celkové příjmy fondu činily 34,8 milionů korun, z toho se farnosti a kapituly podílely částkou 20,3 milionů.

Z důvodu výpadku příjmů farností zvláště z kostelních sbírek, které se díky pandemickým opatřením konaly jen v omezené míře, bylo vyhověno žádostem mnoha farností a byl jim příspěvek do fondu snížen nebo byla odložena jeho splatnost. Také z těchto důvodů byly celkové příjmy oproti plánovanému rozpočtu nižší o 3,2 mil. Kč.

Prioritním výdajem fondu byl příspěvek na mzdy kněží, který činil 35 milionů korun, což je 36 % z celkových nákladů na mzdy kněží. Dalším výdajem byl příspěvek na zajištění služeb farnostem (účetní a stavební technici) ve výši 6,0 milionů korun. Rozdíl mezi příjmy a výdaji ve výši 6,2 milionů byl hrazen ze zůstatku fondu k 31. prosinci 2019.

Velká rodina malých dárců fondu PULS se rozrostla o dalších 973 donátorů, a to i navzdory tomu, že se v loňském roce nemohly uskutečnit plánované akce, jako např. pouť donátorů do Žarošic nebo setkání kontaktních osob v jednotlivých děkanátech.

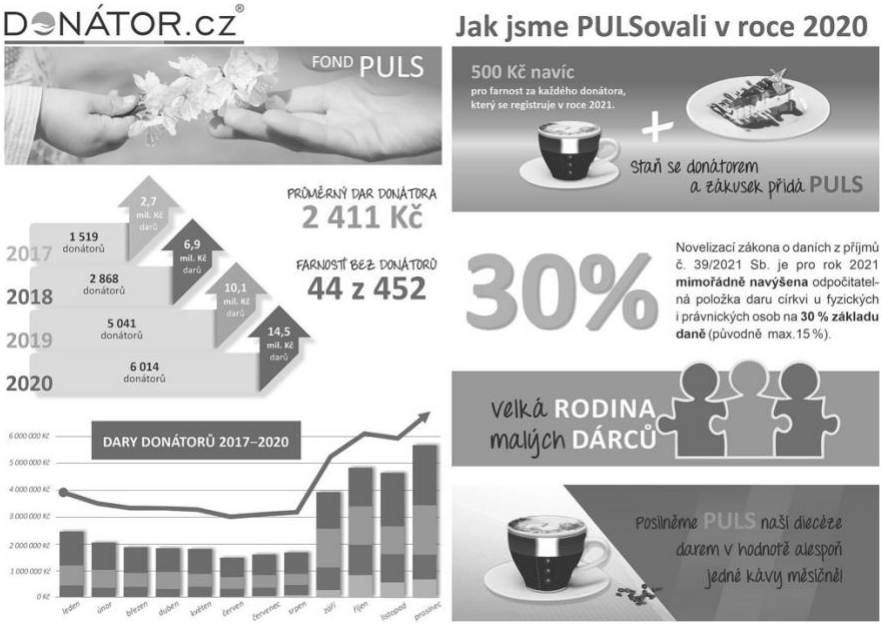

Expedice Slavkovský les 2021

Celý rok jsme se těšili na plánovanou expedici do švýcarských velehor, kterou však překazila nevyzpytatelná proticovidová opatření. Proto padlo rozhodnutí, prozkoumat osobitý kraj protkaný minerálními prameny, loukami a rašeliništi, Slavkovský les, který překvapí krásou a opuštěností zároveň. Rozprostírá se v karlovarském kraji, mezi Karlovými Vary, Mariánskými Lázněmi a Kynšperkem nad Ohří.

Za dobrodružstvím jsme se vydali v počtu 8 účastníků a 3 kněží. Expedice byla zkrácena na 5 dnů. I tak jsme ušli několik desítek kilometrů, ošetřili a protrpěli nespočet puchýřů a získali spoustu zážitků. Přespávali jsme v lese, stravovali se ze zásob nesených v krosnách, pili vodu z potůčků. Nocovali jsme také v parku premonstrátského kláštera v Teplé. Zde jsme s premonstráty slavili mši svatou, poté nás provedli po krásách svého kláštera a pohostili nás bohatou snídaní.

Navštívili jsme nejzadluženější českou obec Prameny, obec Svatý Jan pod Skalou, Tetín a také Mariánské Lázně, kde jsme si vychutnali ty nejlahodnější lázeňské oplatky. Prošli jsme kus dosud málo narušené přírody, která má zvláštní atmosféru. Působí nevšední, syrovou krásou a čistotou.

A protože cesta byla dlouhá a terén náročný, zavedli jsme *hygge* přestávky, kdy jsme poseděli, odpočívali, občas i posvačili, povídali si a snažili se naladit na pověstné dánské *hygge*, tedy umění najít si něco krásného v každém okamžiku. Naše *hygge* přestávky si získaly tak velkou oblibu, že se jejich četnost se zdolanými kilometry neustále zvyšovala.

Na zpáteční cestě jsme se na chvíli zastavili u milých sestřiček benediktinek v klášteře na Bílé hoře. Prohlédli jsme si tento nádherný klášter a vyrazili směrem domů.

Linda Kybeková

Farní pouť Skoky 2021

Letošní farní poutí se staly Západní Čechy. Otec Vladimír vybere vhodné místo na ubytování a odtud podnikáme pěší poutě, jejichž cílem jsou postupně Mariánská Týnice, Plasy, Mladotice a Skoky. Farníkům se to velmi líbí a snad i modlitby poutníků přinesou těmto krajům užitek. Velkou výhodou je ubytování na jednom místě.

Autobus s poutníky plnými očekávání vyrazil v neděli 8. srpna 2021 ze Žďáru nad Sázavou směrem k Plzni se zastávkou na hradě Tetín, kde žila a byla zavražděna svatá Ludmila. Prohlídku kostela a poutavý výklad zajistil místní průvodce pan Pecka. Dále naše cesta vedla do místa ubytování v Kralovicích.

Den druhý. Odhodlaní poutníci vyrážejí ráno pěšky směr poutní kostel v Mariánské Týnici, který je postaven podle plánu Jana Blažeje Santiniho. Po mši svaté nás paní Irena Bukačová provedla východním křídlem nových ambitů, o jejichž stavbu se velmi zasloužila a které byly postaveny dle původních plánů. Občerstveni výbornými koláčky jsme se vydali směr Plasy. Cisterciácký klášter svými rozměry a technikou stavby na dubových pilotech zaražených do bažin vzbuzuje náš obdiv. Přestavbu kláštera projektoval opět J. B. Santini. Mít mezi poutníky pana Stanislava Růžičku je vždy výhodné. Ve stínu stromu strhujícím výkladem doplnil naše znalosti o Santinim. Cestou do Kralovic autobus zastavuje v Mladoticích, kde je kaple Jména Panny Marie hvězdicového tvaru. Opět stavitel J. B. Santini.

Den třetí. Z Plasů do Manětína. Ráno nás poutníky do Plasů odvezl řidič Aleš Brtník. Čekala nás malebná cesta podél řeky Střely za krásného slunečného počasí. Během cesty se poutníkovi může stát, že se trochu opozdí, a tak jde rozkvetlými loukami úplně sám. Připadá si jako v ráji, myšlenky přestanou zatěžovat mysl, to je ta chvíle k modlitbě a vděčnosti. Tento pocit občas poutníci zažívají, ale musejí chodit pěšky. A jak tak rozjímá, dojde do Manětína, ani neví jak. Manětín je krásné barokní městečko, které má příjezdovou cestu lemovanou sochami svatých. Po mši svaté jsme si ještě prohlédli opuštěný gotický kostel sv. Barbory. Za zmínku také stojí návštěva místní pizzerie, kdy po dobré pizze a pivu mohl poutník na chvilku nabít dojmu, že se už nic lepšího nedá zažít. Den ukončil majitel hotelu, který nás na svém dvorci pohostil výbornými klobáskami. Toto velkolepé pohoštění nebylo možné odmítnout.

Den čtvrtý. Skoky, Rabštejn nad Střelou. Pěšky jsme došli do Skoků. Jde o bývalou obec v Sudetech, která byla po válce vysídlena. Zbyly z ní jen rozvaliny domů a barokní kostel, který stojí uprostřed lesů a působí zvláštním dojmem. Nelze si nepředstavit události, které tomu předcházely, a náprava už není možná. Kostel se před rozpadnutím snaží zachránit skupinka nadšenců, která zde pořádá různé kulturní akce a získané peníze vrací do oprav. Po mši svaté ještě navštěvujeme Rabštejn nad Střelou s druhým nejstarším dochovaným českým kamenným mostem.

Den pátý, poslední. Klášter Teplá, Nový Dvůr a Svatý Jan pod Skalou. Po mši svaté v Teplé a polední modlitbě u trapistů v Novém Dvoře zastavujeme ještě ve Svatém Janu pod Skalou u našeho nejstaršího poustevníka svatého Ivana. Domů jsme šťastně dojeli a těžko se loučili se spolupoutníky. Děkujeme za společně prožité chvíle.

Máša a Josef Krupicovi

Mladí žďárského děkanství s papežem Františkem

Papež František navštívil Slovensko ve dnech 12. – 15. září 2021. Několik našich mladých s pastoračním asistentem žďárského děkanství se vypravili do Košic, kde v úterý 14. září vpodvečer proběhlo na stadiónu Lokomotivy Košice setkání papeže Františka s mladými.

Dopoledne jsme měli možnost spolu s naším kardinálem a arcibiskupem pražským Dominikem Dukou slavit mši svatou ze svátku Povýšení svatého kříže na vedlejší ploše u stadiónu. Po mši svaté jsme se přesunuli na stadión a celé odpoledne s přibývajícími počty poutníků očekávali při bohatém předprogramu příjezd papeže Františka. Ten měl tento den také nabitý program: dopoledne sloužil v Prešově mši svatou – Božskou liturgii svatého Jana Zlatoústého. Odpoledne se setkal s romskou komunitou na sídlišti Luník IX. A pak již přijel za námi na stadión. V nadšené atmosféře byl radostně přivítán a za zpěvu písní v podání sboru a orchestru projížděl v papamobilu všemi sektory stadiónu a neúnavně se zdravil s přítomnými poutníky.

Hlavním bodem setkání byla tři svědectví mladých lidí – první o svátosti smíření, druhé o předmanželské čistotě a manželské věrnosti a třetí o životních obtížích v podobě těžké nemoci tatínka mladé rodiny. Následovala papežova reakce na všechny otázky, které ze svědectví vyšly. Papež František povzbudil přítomné, nejen mladé, aby nezapomínali, že láska je věrnost, dar a odpovědnost. Doslova řekl: „Nejsme tu proto, abychom žili ze dne na den, ale aby náš život byl dobrodružnou výpravou. Ve velkých filmových a literárních příbězích jsou vždy dva prvky: jedním je láska a druhým dobrodružství, hrdinství. Vždy jdou ruku v ruce. Aby byl život skvělý, potřebujete obojí: lásku i hrdinství.“

Papež František povzbudil mladé k odvaze následovat v lásce příklad ukřižovaného Ježíše. „Je v něm láska a odvaha dát svůj život až do konce, bez polovičatých řešení. Zamiřme vysoko, nenechme dny svého života plynout jako epizody z telenovel,“ apeloval papež a ihned se ozval bouřlivý potlesk přítomných, kteří tak často dávali najevo souhlas a vděk za papežova slova. Další Františkovou velkou výzvou k čisté lásce bylo: „Byli jsme stvořeni pro větší radost: Každý z nás je jedinečný a je na světě proto, aby se cítil milován ve své jedinečnosti a aby miloval druhé tak, jak to za něj nikdo jiný nemůže udělat. Není možné žít vsedě na lavičce jako náhradníci.“

František nás také ubezpečil, že každá svátost smíření je především setkání s milujícím Otcem, který nám odpouští každý hřích. Odpuštění je velký dar.

V souvislosti s životními těžkostmi varoval, abychom nepropadali pesimismu, sebelítosti a stěžování si. Na závěr nám udělil apoštolské požehnání. A jak už jsme od papeže Františka zvyklí, ujistil nás o svých modlitbách za nás a prosil, abychom se modlili za něj.

Účast na setkání s papežem Františkem nám je velkým povzbuzením do našich životů, je zážitkem světové církve i radostí z našeho křesťanství.

Ing. Mgr. Tomáš Mahel, pastorační asistent ždárského děkanství

Skautské okénko

Skaut (přeloženo z anglického slova scout – zvěd) je celosvětová organizace, mající za cíl výchovu dětí a mladých lidí. V Česku se skautům často říká Junáci. Necelých 70 milionů dnešních skautů žije v téměř všech státech, snad kromě států absolutistických (Čína).

Ve Žďáře působí oddíl vodních skautů již dlouho, ovšem náš oddíl *Ochránců pramene* vznikl až na začátku školního roku 2019/20 domluvou několika přátel z baziliky Nanebevzetí Panny Marie, kteří byli v dětství skauty a nyní chtěli svého koníčka předat další generaci. Vrcholem oddílové činnosti je každoroční letní tábor trvající obvykle 14 dnů. Měla jsem příležitost zúčastnit se obou táborů, které se zatím v našem oddílu stihly uskutečnit, a musím říct, že byly opravdu skvělé. Na táboře se nejen hrály různé hry, plnily výzvy a zažívalo spoustu legrace, ale učili jsme se také různým dovednostem. Vyráběli jsme si sekery, postavili strážní věž, saunu a pec, v níž jsme si pak upekli vlastní pizzu.

Pojďme nyní nahlédnout do historie: v roce 1907 se Robert Baden-Powell rozhodl uspořádat experimentální tábor pro 20 vybraných hochů, jež byli

nadšeni jeho již dříve vydanou příručkou pro průzkumníky, a odjel s nimi na ostrov Brownsea v Anglii, kde prožili skvělé dny plné dobrodružství, ale hlavně se tam přiučili mnoha dobrým mravům. Po tomto táboře vydá slavnou knihu s anglickým názvem Scouting for boys (Skauting pro chlapce). R. B. Powell je tedy považován za zakladatele celosvětového skautského hnutí, čemuž se každoročně učíme na našich družinových schůzkách. Do České republiky se skauting dostal díky profesoru Antonínu Benjaminu Svojsíkovi, jenž uspořádal první český tábor nedaleko hradu Lipnice. O dva roky později začínají úspěšně skautovat i české dívky. Český skauting si prošel i mnohými těžkými obdobími – byl celkem třikrát zakázán totalitními režimy (1940 nacisty, 1950 a 1970 komunisty), skauti však v nitru zůstávali skauty a vždy se jim podařilo hnutí obnovit.

Jednotlivé oddíly tvoří střediska. Ten náš je součástí střediska Racek, sídlícího v nově zrekonstruované klubovně u řeky Sázavy. Oddíly mohou být pouze chlapecké či dívčí, ale i smíšené, jak je tomu u toho našeho. Do oddílu patří několik družin, tedy skupinek asi 6 holek nebo kluků, kteří spolu chodí každý týden na družinové schůzky, kde se věnují různorodým aktivitám, které jsou často přípravou na plánovaný tábor. Každá družina by měla mít svého rádce, který je o něco málo starší a rozumnější než zbytek družiny, aby mohl jít dobrým příkladem a chystat členům program.

Pokud by se vám naskytla příležitost chodit do skauta, vřele bych vám doporučila takovou nabídku přijmout. Pro mě je skauting něčím nenahraditelným. Nejen že jsem tam poznala skvělé lidi, jak své vrstevníky, tak vedoucí, kteří mi jsou skvělým příkladem a spoustu mě toho naučili, ale i díky snaze o dodržování skautského zákona, který se velice inspiroval Desaterem, se snažím být lepším člověkem.

Eliška Baďurová, družina Salvátorek

Zelená hora se vrací k původní podobě

Vážení farníci, přátelé, z Vašich reakcí lze usoudit, že obecné pozornosti neušlo dokončování prací na obnově našeho poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. Děkuji Vám touto cestou za Váš zájem, názor i Vaše zvídavé dotazy. Dovolte mi připomenout smysl obnovy a její technickou i uměleckou podstatu.

Pronikavou změnu vnějšího vzhledu přináší prolomení hlavních oken do původní velikosti. Vizuální zeštíhlení stavby podtrhuje její vnější eleganci, umocněnou použitím neutrálně laděné barevnosti omítky. Okna vyplňují vitráže odvozené od formátu i technického provedení dochovaného fragmentu vitráží původních. Vitrážové výplně všech formátů oken byly instalovány na původní dochovanou železnou okenní konstrukci, která je po provedené konzervaci i po třech staletích plně funkční.

Součástí obnovy bylo i restaurování dveřních výplní, které byly celkově repasovány v původní barevnosti včetně pokovené ornamentální výzdoby hlavního vchodu.

Sjednocujícím prvkem fasády je barevný nátěr, překrývající nejen omítané plochy, ale i dveřní nadpraží, kamenné prvky ostění a sokl. Stavba tak působí velmi kompaktním dojmem, který umocňuje její dominantní poloha v obnovené travnaté poutní louce.

Prostor mezi kostelem a ambitem byl po odstranění náhrobků a hrobových příslušenství povrchově přemodelován a do nově vzniklé plochy byly vloženy tři přístupové chodníky z kamenných desek. Plocha byla upravena speciální zátěžovou travnatoštěrkovou skladbou určenou pro vysoké zatížení chůzí. Do parkové úpravy okolí kostela byla začleněna i rekonstrukce podlah dvojice kaplí, do kterých byla po odstranění novodobé dlažby přesunuta původní mramorová dlažba z kostela. Do jedné z kaplí bylo instalováno pítko, do druhé z kaplí bude umístěn kamenný blok pietního místa, které svojí funkcí i významem souvisí s původním pohřebištěm. Pítko je napojeno na pitnou vodu a odtoková mísa má odpad. Místo je určeno pro občerstvení návštěvníků, minimalistické a funkční provedení pítka umožňuje nejen dodržení pitného režimu, ale znavený poutník zde pohodlně osvěží i své nohy.

Vnější vzhled stavby i přes mnohdy překvapivé nálezy nebyl měněn směrem k původním variantám. Za připomínku stojí texty barokních kázání, popisující poutní kostel jako rubín. Nalezené drobné fragmenty původní barevnosti skutečně mají načervenalý odstín, který byl v průběhu dalších let

zesvětlován. Obnova barevnosti sice byla diskutována, k realizaci historizující varianty přistoupeno nebylo. Samotná barva by byla s ohledem na současný stav poněkud vytržena z kontextu, původní řešení totiž mělo barevně natřenou i šindelovou střechu a poutní areál byl solitérem v barokní krajině, nikoliv součástí města. Původního vyznění by tak už nebylo možné nikdy dosáhnout.

Naproti tomu vnitřní prostor kostela poskytl příležitost obnovit vzhled v rozsahu blížícím se původnímu autorskému řešení dvojice Santini – Vejmluva. Pečlivé odkryvy originálních barevností se staly základem pro výraznou změnu interiéru, který i s ohledem na výše popsanou obnovu oken ještě více graduje světlem, které umocňuje zcela původní barevnost výzdoby. Návrat oživlého světce se svojí andělskou letkou se znovu stal nejpoutavějším artefaktem interiéru.

Zcela samostatným a nepochybně nejsložitějším a nejoriginálnějším počinem obnovy byla celková rekonstrukce podlahy. Zpočátku jakoby nezvládnutelný úkol začal postupem doby získávat reálné obrysy. Pomineme-li počáteční obtížně překonávané technologické nesnáze, byla samotná příprava i vlastní realizace dlaždic originální manufakturní výrobou respektující historické postupy včetně závěrečných povrchových úprav, úspěšná.

Jedna etapa obnovy je u konce. V okamžiku, kdy píši tyto řádky, jsme dokončili soutěž na zhotovitele obnovy ambitu. Jestliže se obnova kostela investičně přiblížila nákladu 50 milionů Kč, proinvestovaných v průběhu čtyř let, obnova ambitu se bude blížit nákladu 120 milionů Kč na jejichž proinvestování budeme mít pouhé dva roky.

Mé poděkování proto patří všem, kteří dokázali hledat řešení i v okamžicích, kdy zdánlivě žádné řešení neexistovalo.

František Laštovička, koordinátor obnovy

I s duševní nemocí se dá žít plnohodnotný život

Ivana Ptáčková pracuje v Klubu v 9 – centru služeb pro podporu duševního zdraví na pozici sociální pracovnice již od roku 2003, o devět let později se stala vedoucí zařízení.

Ivano, jak už z celého názvu Klubu v 9 vašeho názvu vyplývá, pečujete o duševní zdraví. Kdo se na Vás může obrátit se žádostí o pomoc, tedy komu službu poskytujete?
Obrátit se na nás mohou lidé, kteří mají duševní onemocnění a zároveň potřebují podporu v nějaké oblasti života. Naše podpora je obecně směřovaná na oblast péče o sebe a svoje zdraví, vztahy, bydlení a práci. Klienti navštěvují ambulantní službu na našich třech pobočkách v okrese Žďár nad Sázavou (Bystřice nad Pernštejnem, Velké Meziříčí a Žďár nad Sázavou). Jezdíme za nimi i do domácností, a to v rámci celého okresu Žďár nad Sázavou.
Vašimi klienty jsou často lidé potýkající se s různými změnami svých psychických stavů. Můžete nám zkusit popsat, co lidé s duševním onemocněním prožívají a s čím se musí v běžném životě vyrovnávat?
Lidé s duševním onemocněním řeší v životě stejné situace jako ti, kteří žádné onemocnění nemají. Hledají práci, bydlení, partnera, touží po normálních životních rolích a radostech. Duševní onemocnění jim ale fungování v běžných situacích více či méně ztěžuje. Nemoc má vliv na změny v myšlení, emocích nebo chování. To vše přináší nemocnému velký stres.
Co je pro vaše klienty v životě důležité?
Pro klienty je velmi důležité mít naději, že i s nemocí se dá žít plnohodnotný spokojený život. Celkově je pro ně důležitá stabilita v rodině a jeho přirozeném sociálním prostředí. Je ideální, pokud se i mimo naši službu, psychiatra nebo psychologa povede najít někdo konkrétní, kdo ho v tom úsilí podpoří.
Do Klubu v 9 přicházejí klienti s různými potřebami a každému z nich poskytujeme různou intenzitu podpory. V naší službě to bývá sociální pracovník, který mu pomůže rozklíčovat jeho aktuální potřeby a najít cesty, jak je zvládnout. Nově je v týmu Klubu v 9 i pracovnice s vlastní zkušeností s tímto druhem onemocnění. Jde o specifickou týmovou roli tzv. „peera“,

který je pro klienty určitým povzbuzením, že i s psychickou nemocí se dá vše zvládnout.

Máme za sebou náročný rok, který ovlivnilo onemocnění COVID-19. Kvůli různým opatřením a nařízením vlády došlo k uzavření společnosti, omezení mnoha aktivit apod. Dá se očekávat nárůst komplikací u klientů s duševním onemocněním?

Po určitém období útlumu zájmu o naši službu v počátku epidemie evidujeme od začátku roku 2021 naopak velký nárůst zájemců. V posledních měsících služba směřuje ve velké míře zejména do terénu, do domácností klientů. V terénu také probíhá větší množství doprovodů při vyřizování různých záležitostí. Zdá se, že naši klienti řeší komplikovanější životní situace. Intenzivně opět rozvíjíme i schůzky se zájemci v psychiatrických nemocnicích v Jihlavě a Havlíčkově Brodě.

Z nejrůznějších statistik vyplývá, že zhruba 85 procent lidí s duševním onemocněním vnímá různé předsudky ze stran veřejnosti vůči své nemoci. Předpokládám, že i vy s těmito stavy vašich klientů pracujete. Lze jim nějakým způsobem předcházet?

Ano, je tomu tak. Snažíme se o těchto tématech s klienty otevřeně hovořit a posilovat jejich povědomí o jejich právech. Směrem k veřejnosti je to za současné situace, kdy v posledním období nebyly pořádané žádné akce, obtížné. Myslím, že na postoji společnosti k lidem s duševním onemocněním je potřeba ještě hodně pracovat. Existuje ale hodně platforem, které s tématem destigmatizace duševních onemocnění intenzivně pracují. Za zmínku stojí například narovinu.cz, které otevřeně řeší témata stigmatizace a diskriminace osob s duševním onemocněním.

Děkuji za rozhovor. *Lenka Šustrová*

Rok rodiny – Vánoce se Svatou rodinou

Když mu bylo dvanáct let, vydali se do Jeruzaléma na svátky jako obvykle. A když ukončili sváteční dny a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě a jeho rodiče to nezpozorovali. (Lk 2,42-52)

Je to složité evangelium, které církev dává číst o svátku Svaté rodiny z Nazareta a všech rodin posvěcených skrze Krista. Předmětem tohoto evangelia jsou otec, matka, dítě, rodičovská láska, rodičovské starosti, mateřská bolest, přibývání věku a moudrosti před Bohem a lidmi. Potud se hodí jako posvátné čtení pro tento svátek rodiny. Avšak není to skoro přehmat volit toto evangelium? Dítě jde svou vlastní cestou. Rodiče hledají s pláčem svého „ztraceného“ syna. A i tam, kde „všechno je znovu v pořádku“, existuje jakási nepochopitelnost oddělující a spojující matku a syna.

Zdá se, že Bůh, který vládne jako skutečný Otec nad touto rodinou, působí pro ni spíše jako hrozba než jako její pouto a věčné oslavení. A i když by už do tohoto rodinného obrazu měly být zaneseny též rodinné „problémy“, pak problematika, o níž se zde pojednává, se nejeví jako vhodná a blízká životu. Kde už dochází dnes k ohrožení rodiny na základě nebeského povolání dítěte? V našich poměrech k ohrožování rodiny dochází na podkladě honby za požitky zaměňující těkavý pud s opravdovou láskou srdce, v důsledku roztrpčující chudoby, lehkomyslnosti či prázdné pustoty srdce, podrážděnosti, útěku před bolestí, která je nezbytnou cenou opravdové lásky, dále na základě vzdoru a neposlušnosti, které jsou signálem toho, že určité dítě se nedokáže vyrovnat samo se sebou.

Ale jakkoliv to může znít přehnaně a násilně, je tomu přece tak: všechna neštěstí a všechny problémy rodiny pocházejí nakonec z nesprávně

pojatého nebeského povolání lidí, kteří vytvářejí rodinu. Neboť veškerá tragika a vina lidí je možná (samozřejmě se zaviněním a odpovědností možná) pouze proto, že člověk žízní po nekonečnu a nekonečném povolání, a tak je zde věčně nespokojený.

Jelikož je tedy Bůh vždy vyhledáván, a to i tehdy, když je hledán na obráceném, pozemském místě, proto je „krize“ svaté rodiny, o níž vypráví dnešní evangelium, též nebeským obrazem pozemského ohrožení rodiny. Současně však ukazuje tento obraz i spásnou sílu, která může přemoci všechna tato pozemská ohrožení. Znovu: co ohrožuje rodinu? Sobectví. Co je toto sobectví ve své nejhlubší podstatě? Nic jiného než zoufalý strach, že člověk nemůže být šťasten, když na sebe vezme oběť, utrpení a odříkání. Tento strach by byl až příliš oprávněný, kdyby existoval jen svět se svými omezeným prostorem. Kdyby tento omezený prostor byl jediným prostorem, v němž by mohlo přebývat štěstí, které by do něho musilo být násilím vtěsnáváno. Vykoupen z tohoto strachu, a tak osvobozen ze sobectví může být jen ten, kdo (ať již vědomě nebo pro něho samého skrytě) kráčí k domu Otce, do Boží velikosti, kdo věří, že pozemské naplnění není to konečné. Člověk, který jedná v souladu s tím, co je Boží, se může zříkat a obětovat, obdarovávat bez kladení účtů, milovat bez čekání na to, že za to nalezne náležitou protilásku, může přenechat poslední slovo druhému člověku a nepoužívat službu jako rafinovanou metodu ovládání. To všechno může. Neboť ví, že takto ztracené štěstí je uchováváno v Boží věčnosti (které se již nyní člověk může účastnit).

Z toho důvodu se však rodina musí shodnout v tom, co si přeje Otec, pokud má být svatou rodinou. A jen taková rodina je šťastná.

Karl Rahner: Svatá rodina

Mnozí mladí lidé si myslí, že když se rozhodnou pro Krista a konvertují, nemůže se jim už nic přihodit a vyhnou se všem krizím. Však jim v tom víra pomůže. Takoví odvážlivci přeskočí svou realitu, především neberou vážně své tělo. A neuváží, že nejsou jen lidmi nebe, nýbrž také lidmi země. Můžeme stoupat k Bohu jen tehdy, máme-li odvahu sestupovat do své reality, do šera svého stínu. Rozhodnutí pro Boha, které učiníme jako mladí lidé, musíme pronést výšinami i hlubinami všedního života a rozličných věkových etap a vždy je znovu ratifikovat.

Anselm Grün: Buď dobrý sám k sobě

Když myslím na Svatou rodinu, dělá mi dobře, když si představím jejich obyčejný život. Ne všechno, co se vypráví a předpokládá, je pravda. Například to, že malý Ježíš uhnětl z hlíny ptáčky, dechl na ně a dal jim život. Kdepak! Malý Ježíš nedělal takové neužitečné zázraky. Proč by potom nebyli přeneseni do Egypta zázrakem? Byli by tam bývali v okamžiku. V jejich životě vše probíhalo tak jako v našem. A kolik námahy a zklamání! Jak bychom se asi podivili, kdybychom věděli, co všechno oni prošli a vytrpěli!

Sv. Terezie z Lisieux: Vstupuji do života

Chtěl bych, abychom se zastavili a zamysleli se nad jedním detailem příběhu, který se vypráví v evangeliu a který často přehlížíme. Marie a Josef jsou dva snoubenci, kteří pravděpodobně měli sny a očekávání o svém životě a budoucnosti. Zdá se, že Bůh nečekaně zasáhl do jejich životů a oba, i když zpočátku s obtížemi, otevřou svá srdce skutečnosti, která je jim předložena.

Drazí bratři a sestry, náš život často není takový, jaký si ho představujeme. Zejména ve vztazích lásky a náklonnosti je pro nás obtížné přejít od logiky zamilovanosti k logice zralé lásky. A my musíme přejít od zamilovanosti ke zralé lásce. Vy novomanželé, dobře se nad tím zamyslete.

První fáze je vždy poznamenána určitým okouzlením, které nás nutí žít ponořeni do imaginárního světa, který často neodpovídá skutečnosti. Zamilovanost. Ale právě když se zdá, že zamilovanost s jejími očekáváními končí, právě tehdy může začít skutečná láska, nebo právě tehdy přichází pravá

láska. Milovat totiž neznamená očekávat, že druhá osoba nebo život budou odpovídat našim představám, ale spíše se zcela svobodně rozhodnout přijmout odpovědnost za život, který se nám nabízí.

Proto nám Josef dává důležité ponaučení, že si Marii vybírá „s otevřenýma očima“. A můžeme říci „se všemi riziky“. Jen si vzpomeňte, že v Janově evangeliu je výtka, kterou Ježíšovi adresují znalci Zákona: „My nejsme synové odtud“, přičemž naráží na prostituci. A protože věděli, jak Marie otěhotněla, chtěli Ježíšovu matku pošpinit. Pro mě je to nejšpinavější a nejdémoničtější pasáž evangelia. A Josefovo riziko nám dává toto ponaučení: berte život takový, jaký je. Zasáhl Bůh? Beru to. Josef učiní, jak mu přikázal anděl Páně: „A vzal si svou ženu, která, aniž ji poznal a aniž byla s ním, čekala syna, a porodila syna a dala mu jméno Ježíš“ (srv. Mt 1,24-25).

Křesťanští snoubenci jsou povoláni vydávat svědectví o takové lásce, která má odvahu přejít od logiky zamilovanosti k logice zralé lásky. A to je náročná volba, která místo toho, aby život uvěznila, může lásku posílit, aby byla trvanlivá tváří v tvář zkouškám času. Láska páru pokračuje v životě a zraje každým dnem. Snoubenecká láska je trochu – dovolte mi to říct – trochu romantická. Všechno už jste zažili, ale pak přijde ta zralá, každodenní láska, práce, děti... A někdy se ta romantika trochu vytratí, že?

Ale není tu pak žádná láska? Je – ale zralá láska. „Ale víte, otče, někdy se hádáme...“ Tohle se děje od dob Adama a Evy až dodnes, ne? Že hádky manželů jsou naším denním chlebem… „Ale přece hádat bychom se neměli, ne?“ Ano, měli. Prostě ano. Neříkám, že musíte, ale můžete. „A otče, ale někdy zvýšíme hlas...“ – „To se stává.“ „A někdy létá i nádobí.“ – „To se stává.“

Jak to ale udělat, aby to nepoškodilo život manželství? Pozorně poslouchejte: nikdy nekončete den, aniž byste se usmířili. Pohádali jsme se, řekl jsem ti špatné věci, můj Bože, řekl jsem ti špatné věci. Nyní však den končí: musím se smířit. Víte proč? Protože studená válka příštího dne je velmi nebezpečná. Nedovolte, aby den poté začal válkou. Proto se před spaním usmiřte. „Ale otče, já nevím, jak se mám vyjádřit, abychom se usmířili po tak zlé situaci, kterou jsme zažili.“ Je to velmi snadné: udělejte toto *(papež se dotkne tváře, ozve se potlesk)* a mír je uzavřen. Vždy mějte na paměti: nikdy nekončete den, aniž byste se usmířili. A to vám pomůže v manželském životě. Všem manželům. Přechod od zamilovanosti ke zralé lásce je náročná cesta, ale musíme se jí vydat.

Papež František

SYNODA O SYNODALITĚ

Opravit dům

O svatém Františkovi z Assisi se vypráví, že když klečel před křížem u sv. Damiána, promluvil k němu Ježíš Kristus a řekl: „Františku, oprav můj dům“. František tuto výzvu pochopil tak, že začal opravovat kostelík. Až později zjistil, že Pán po něm chce obnovu církve. Papež František, který převzal jméno po světci z Assisi, se také pustil do obnovy církve. Od roku 2013, kdy byl zvolen, již vykonal rozsáhlé dílo a jen málokteří jsou schopni všechno sledovat. Nyní vyhlásil synodu, kolosální projekt, který chce zapojit do dění všechny pokřtěné a nejen je, ale i ty, kteří by chtěli pomoci. Cílem synody o synodalitě je obrátit církev od zaběhnutých věcí, které nejsou zcela v souladu s evangeliem, a povzbudit pokřtěné, aby se naslouchali navzájem a poslouchali Ducha svatého. Ve Zjevení hlas sedmkrát volá: „Kdo má ucho, ať poslouchá, co Duch říká církevním obcím“.

„Boží církev je svolána na synodu“. Těmito slovy začíná Přípravný dokument již XVI. řádné synody. A je to již podruhé, kdy se papež obrací na celou církev, aby se aktivně do přípravy synody zapojila. Téma nadcházející synody je „Za synodální církev“. Tématem bude synodalita, společné kráčení po cestě nebo kráčení po společné cestě. Tou cestou je Ježíš. Papež nás vyzývá, abychom se zamysleli nad tím, co je rozhodující pro život a poslání církve. V projevu k 50. výročí založení Biskupské synody Pavlem VI. v roce 2015 řekl: „Je to právě cesta synodality, kterou Bůh očekává od církve třetího tisíciletí“. Církev a synoda jsou synonyma, protože církev znamená kráčet po cestách dějin Kristu v ústrety.

Církevní rozhodování se liší od parlamentního jednání zásadní věcí. V parlamentu (zastupitelstvu, spolku) rozhodují členové, v církevním shromáždění jsou to biskupové, teologové, kněží i obyčejní věřící, muži a ženy – a Duch svatý. Na to upozorňuje papež František. V kázání na svátek Božího

těla (7. 6. 2021) řekl: „Chybí-li údiv a klanění, není cesty, která by nás vedla k Pánu. Nebude synoda, nic...“

Co tedy potřebuje naše církev? Synodalita znamená decentralizaci církevního uspořádání, protože nejlépe popsat problémy mohou jen ti, kteří je prožívají. Nastolit nové vztahy mezi kněžími a laiky. Někde fungují dobře, někde ne. Chybí instituce, které by podněty laiků přenášely na biskupství (technicky není možné, aby každý zajel za svým biskupem). Chybí zpětné vazby, aby se laici dozvěděli, jaké záměry má biskup. Občasný pastýřský list zdaleka nestačí.

Nabízím jedno z možných témat k promýšlení a sice „o předpisech a vztazích“. Náboženství jsou většinou založena na předpisech či zákonech a jejich dodržování. K tomu mají instituce, které sledují jejich porušování a následně trestají. Ježíš své poselství založil na vztazích. Na vztahu k Bohu, na vztahu k bližním (a přírodě, protože ona je dílem Božím a je nezbytná pro lidský život). Naše obrácení spočívá ve změně našeho uvažování. Opusťme strach z porušování předpisů a přikloňme se k evangeliu. Ježíš přece trest za porušení předpisů židovského zákona (je jich snad 613) nahradil odpuštěním a oběť kozlů a býků, která očisťovala, nahradil svou vlastní obětí.

Ježíšovo učení světské zákony nerušilo (nadále se měla platit daň císaři), ale Ježíš ukázal na nový rozměr lidského života, a to na Boží vůli žít ve vztazích. Dnes vidíme, že bez vztahů na všech úrovních lidstvo nemusí přežít. Zákony a jejich vymáhání prostě nestačí. Když chybí pojivo vztahů, společnost se rozpadá. Chybí radost ze života a bez ní nebude budoucnost.

A o tom by měla být synoda. U nás máme jisté zpoždění dané desetiletími totality, kdy se církev nemohla svobodně rozvíjet. Nenaučili jsme se ve farnostech vést dialog o evangeliu. Věřící spoléhají na kněze, že všechno zařídí a jim stačí v neděli „jít do kostela“. Často chybí formace pro život z víry a jeho prožívání v běžném životě. Málokdo si dovede představit, že půjde v neděli do kostela a ještě jednou v týdnu na nějaké další „setkání“. A všechno uplatňovat ve svém životě. Ale pozor. Toto není předpis. To je jedna z možností vyplývající ze vztahu k Bohu, k druhým lidem a přírodě. Hledání vlastní cesty ve svobodě Ducha svatého, který „vane, kam chce“, je naše volba. Duch svatý je v nás, působí v nás a je na nás, abychom s ním spolupracovali. Ve Skutcích apoštolů jsme v úvodu četli „rozhodl Duch svatý i my“. Nevytvoříme-li ze svého života vztahy, nemá co pokračovat do věčnosti.

Z materiálů k synodě připravil Jiří Šenkýř

Co znamenají slova synoda, synodalita? Většinou víme, že v Římě se od koncilu scházejí obvykle po třech letech biskupové a zamýšlejí se nad aktuálními tématy. Tak jsme v poslední době měli synodu o rodině a synodu o Amazonii. Závěry synody papež použije pro vypracování závazného dokumentu, zde to byly Amoris laetitia a Querida Amazonia.

Slovo synoda znamená „společná cesta“. Ve Skutcích apoštolských, na počátku deváté kapitoly se píše o cestě sv. Pavla do Damašku: „vyžádal si od něho pověřující listy na synagogy v Damašku: najde – li tam některé stoupence tohoto vyznání, muže i ženy, aby je mohl přivést v poutech do Jeruzaléma“. V originále ale není slovo „vyznání“, ale slovo „cesta“. Cesta je řecky „hodos“ a „syn-hodos“ pak „společná cesta“. Tak vzniklo slovo „synoda“.

Synodalita pak znamená způsob kráčení po společné cestě. Cílem synody o synodalitě bude přemýšlení o tom, jak církev funguje a zda kráčí společně a jak toto „kráčení“ upravit, aby církev v dnešní době plnila svoje poslání a přizpůsobila se potřebám třetího tisíciletí.

Prakticky k synodě – farnost sv. Prokopa

Zveme všechny členy stávajících farních společenství (např. manželská a rodinná společenství či farní rady), aby se do synodálního procesu zapojili. Vítáni jsou také ti, kteří do žádného společenství nechodí, ale chtěli by se připojit k diskuzi o životě církve v naší farnosti a naplnit tak myšlenku slova „synoda“ – tedy jít společnou cestou.

Bližší informace k synodě a otázky k diskuzi najdete na webových stránkách farnosti. Prosíme vedoucí společenství i jednotlivce, aby se nahlásili Evě Součkové (evakasikova *zavináč* seznam.cz), která Vám ráda předá podněty k práci ve skupinách.

Prakticky k synodě – farnost Nanebevzetí Panny Marie

Ve farnosti se již začalo scházet několik synodních skupinek, do kterých se můžete zapojit, zájemci se mohou hlásit panu faráři nebo panu Petru Peňázovi. Široce otevřená farní skupinka *Na společné cestě* vedená Zbyňkem Vintrem je volně přístupná všem farníkům a schází se v pondělí v 18:00 hodin (po mši svaté) v křížové chodbě fary v následujících termínech: 13. prosince, 10. a 24. ledna, 7. a 21. února.

FARNOST ŽĎÁR NAD SÁZAVOU – I

Obvyklý pořad nedělních bohoslužeb: 7:30, 10:00 a 18:00
Bohoslužby v týdnu:
Pondělí, úterý, čtvrtek, pátek a sobota v 18:00, středa v 8:00
Návštěvy nemocných: První pátek v měsíci a dle potřeby.
Duchovní správce: Mgr. Blažej Hejtmánek
Kontaktní adresa: Farnost svatého Prokopa, Tvrz 12
591 01 Žďár nad Sázavou 1
Telefon: 566 625 943
Mobil: 728 370 027
E-mail: zdar-mesto@dieceze.cz
Web: www.prokopzr.cz
Kancelářské hodiny: Středa 10:00 – 12:00 a 14:00 – 18:00

FARNOST ŽĎÁR NAD SÁZAVOU – II

Obvyklý pořad nedělní bohoslužby: Mše svatá vždy v 9:00.
Mše svatá na Zelené hoře: Každou sobotu v 16:30 s nedělní platností.
Bohoslužby v týdnu: Pondělí, středa a pátek v 17:15, čtvrtek v 17:00 adorace
Farář: Mgr. Vladimír Vojtěch Záleský
Kontaktní adresa a služby nemocným: Farnost Nanebevzetí Panny Marie
Klášter 2, 591 02 Žďár nad Sázavou 2
Telefon: 566 625 190
Mobil: 607 736 851
E-mail: zdar-klaster@dieceze.cz; zalesky@dieceze.cz
Web: www.zdarskefarnosti.cz
Návštěvy nemocných jsou každý první pátek v měsíci a na požádání. Pokud víte o někom, kdo je dlouhodobě nemocný nebo v nemocnici a přistupoval ke svátostem, informujte nás prosím o něm.

Zpravodaj žďárských farností, Vánoce 2021: Redakční návrh P. Vladimír Záleský, P. Blažej Hejtmánek a Zbyněk Vintr. Do zpravodaje přispěli texty farníci obou farností, autoři jsou uvedeni u článků. Obrázky archiv farností a snímky s bezplatnou licencí z internetu. Tisk Unipress. Pro interní potřebu vydávají obě žďárské farnosti.

Návrhy článků pro velikonoční číslo zpravodaje: Chcete-li publikovat pozvánku nebo informace ve velikonočním čísle společného farního zpravodaje, předejte své návrhy do **7. února** příslušnému duchovnímu správci.

OBLASTNÍ CHARITA
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

KAMBALA
dobrovolnické centrum

TŘÍKRÁLOVÝ XV. KONCERT

Srdečně vás zveme na tradiční koncert **věnovaný** všem asistentům, dobrovolníkům a dárcům.

Účinkuje
Horácká muzika

partner

Neděle 16. ledna 2022

Kostel svaté Kunhuty Nové Město na Moravě od 17.00

V případě nepříznivé epidemiologické situace bude koncert vysílán prostřednictvím YouTube kanálu Oblastní charity.

Aktuální informace sledujte na webu www.zdar.charita.cz

@KambalaDC, @ochzr